

SĄDY PRZYSIĘGŁYCH W II RZECZYPOSPOLITEJ

w praktyce
Sądu Okręgowego w Krakowie

Jakob Maziarz

MONOGRAFIE

SĄDY PRZYSIĘGŁYCH W II RZECZYPOSPOLITEJ

w praktyce
Sądu Okręgowego w Krakowie

Jakob Maziarz

MONOGRAFIE

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

Publikacja dofinansowana przez Uniwersytet Jagielloński
Wydział Prawa i Administracji

Recenzent

Prof. UAM dr hab. Małgorzata Materniak-Pawłowska

Wydawca

Małgorzata Stańczak

Redaktor prowadzący

Joanna Ołówek

Opracowanie redakcyjne

Aleksandra Zienkiewicz-Nałęcz

Łamanie

Fotoedytor

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by

Wolters Kluwer Polska SA, 2017

ISBN: 978-83-8107-716-3

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

www.wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	9
Wstęp	11
Cel i stan badań	13
Materiał badawczy	19
Periodyzacja	51
Część I	
Sądy przysięgłych w II Rzeczypospolitej	73
1.1. Sądy przysięgłych w XIX- i XX-wiecznym dyskursie prawniczym i politycznym	73
1.2. Sądy przysięgłych w Europie kontynentalnej	76
1.3. Geneza sądów przysięgłych w Polsce	83
1.4. Sądy przysięgłych a normy konstytucyjne	87
1.5. Czynniki społeczny w sądownictwie międzywojennym	91
1.6. Prace Komisji Kodyfikacyjnej	94
1.7. Sądy przysięgłych w pracach parlamentarnych	97
1.8. Sądy przysięgłych w kodeksach postępowania karnego z 1873 r. i 1928 r.	104
1.9. Wpływ czynników politycznych na działalność sądów przysięgłych ...	113
1.10. Zawieszenie działalności sądów przysięgłych	115
1.11. Zniesienie sądów przysięgłych	133
1.12. Sądy przysięgłych w Polsce po 1938 r.	155
Część II	
Praktyka Sądu Okręgowego w Krakowie jako sądu przysięgłych	158
2.1. Sąd Okręgowy w Krakowie	160
2.2. Przysięgli	165
2.2.1. Kwalifikacje intelektualne przysięgłych	165
2.2.2. Pochodzenie etniczne przysięgłych	167
2.2.3. Pochodzenie społeczne przysięgłych	172

2.2.4.	Kompetencje prawnicze przysięgłych	182
2.2.4.1.	Sprawa Kazimierza Mazura	183
2.2.4.2.	Sprawa Dońca, Bobrzeckiego i Schenkirzyka	186
2.3.	Proces	187
2.3.1.	Przebieg postępowania przed sądem przysięgłych	187
2.3.1.1.	Postępowanie wstępne i roki przysięgłych	188
2.3.1.2.	Rozprawa główna	193
2.3.1.2.1.	Utworzenie ławy	193
2.3.1.2.2.	Wyłączenie sędziów	195
2.3.1.2.3.	Przewód sądowy i postępowanie dowodowe ..	197
2.3.1.2.4.	Pytania do przysięgłych	198
2.3.1.2.5.	Résumé przewodniczącego	202
2.3.1.2.6.	Uchwała przysięgłych	205
2.3.1.2.7.	Kontrola uchwał przysięgłych	209
2.3.2.	Środki prawne przeciwko wyrokom sądów przysięgłych	211
2.3.2.1.	Zażalenie nieważności i kasacja	211
2.3.2.1.1.	Sprawa Andrzeja Sarny	219
2.3.2.1.2.	Sprawa Wojciecha Lekkiego i Andrzeja Siwka .	228
2.3.2.2.	Powołanie i apelacja	231
2.3.2.2.1.	Sprawa Stanisława Nenki	233
2.3.2.2.2.	Sprawa Romana Budy i współników	235
2.3.2.2.3.	Sprawa Konstancji Totoś	236
2.3.3.	Standardy postępowania	236
2.3.3.1.	Sprawa Stefana Pułki	238
2.3.3.2.	Sprawa Ludwika Gali	243
2.3.4.	Problemy organizacyjne	244
2.3.5.	Wydajność sądów przysięgłych	246
2.3.6.	Aktywność przysięgłych podczas procesu	253
2.4.	Strony	259
2.4.1.	Pochodzenie podsądnych	259
2.4.2.	Stosunek przysięgłych do stron	268
2.4.2.1.	Sprawa Zdzisława Burdziela	269
2.4.2.2.	Sprawa Jana Matysika	275
2.4.2.3.	Sprawa Andrzeja Czarnego	276
2.4.2.4.	Sprawa Katarzyny Buldowej	279
2.4.2.5.	Sprawa Wojciecha Hetmańskiego	281
2.4.2.6.	Sprawa Dońca, Bobrzeckiego i Schenkirzyka	283
2.4.2.7.	Sprawa Mieczysława Kochanka	287
2.4.3.	Kobiety przed sądem przysięgłych	289
2.4.3.1.	Sprawa Biedów	294
2.4.3.2.	Sprawa Katarzyny Szmaciarz	296
2.4.3.3.	Sprawa Franciszki Michalik	300
2.4.3.4.	Sprawa Agnieszki Kudaś i Katarzyny Lemiarek	301

2.4.3.5.	Sprawy o dzieciobójstwo	302
2.4.3.5.1.	Sprawa Tekli Szelağ	304
2.4.3.5.2.	Sprawa Konstancji Totoś	305
2.4.3.5.3.	Sprawa Marii Leśniak	307
2.4.3.5.4.	Sprawa Zofii Kwintówny	308
2.4.3.5.5.	Sprawa Anny Surowiec	309
2.4.4.	Sprawcy niepoczytalni	312
2.4.4.1.	Sprawa Franciszki Michalik	314
2.4.4.2.	Sprawa Alojzego Barana	315
2.4.4.3.	Sprawa Józefa Marchewki	316
2.4.5.	Obrońcy przed sądem przysięgłych	317
2.5.	Wyrok	320
2.5.1.	Skazania i uniewinnienia	320
2.5.2.	Oczywiście niesprawiedliwe wyroki	321
2.5.2.1.	Sprawa Karoliny Buczkowej	326
2.5.2.2.	Sprawa Jana Rysia	327
2.5.2.3.	Sprawa Wojciecha Lei	330
2.5.3.	Emocjonalność przysięgłych	333
2.6.	Charakter rozpatrywanych spraw	335
2.6.1.	Sprawy drukowe	336
2.6.1.1.	Sprawy prasowe	344
2.6.1.1.1.	Sprawy Andrzeja Kusia i Wincentego Dańca	344
2.6.1.1.2.	Sprawy Jana Stankiewicza	346
2.6.1.1.3.	Sprawa Stanisława Flisa i innych	352
2.6.1.1.4.	Sprawa Zygmunta Laksbergera	355
2.6.1.2.	Sprawy inne niż prasowe	358
2.6.1.2.1.	Sprawa Jana Litwińskiego	358
2.6.1.2.2.	Sprawa Romana Wandzła	359
2.6.1.3.	Sprawność postępowania w sprawach drukowych	361
2.6.2.	Sprawy o przestępstwa polityczne	365
2.6.2.1.	Sprawa Józefa Kramarza	366
2.6.2.2.	Sprawa Naftalego Doffa	368
2.6.2.3.	Tzw. II proces wojskówki Komunistycznej Partii Polski ..	369
2.7.	Sędziowie zawodowi a ława przysięgłych	372
2.7.1.	Pytania stawiane przysięgłym	372
2.7.2.	Uchwały przysięgłych	380
2.7.2.1.	Sprawa Jana Matysika	383
2.7.2.2.	Sprawa Dońca, Bobrzeckiego i Schenkiryka	386
2.7.3.	Wymiar kary	387
2.8.	Władza i społeczeństwo wobec sądów przysięgłych	395
2.8.1.	Manipulacja składem ławy przysięgłych	395
2.8.2.	Niezawisłość przysięgłych	398

2.8.3. Społeczny entuzjazm dla sądów przysięgłych	404
2.8.4. Prawo łaski	407
Zakończenie	411
Bibliografia	417
Źródła	417
Źródła archiwalne	417
Źródła normatywne	418
Orzecznictwo	423
Materiały prasowe	423
Literatura przedmiotu	425
Spis tabel	435
Spis diagramów	437

WYKAZ SKRÓTÓW

Akty prawne

- u.k. – patent cesarski z 27.05.1852 r. – ustawa karna na zbrodnie, wykroczenia i przestępstwa (Dz.U.P. z 1852 r. poz. 117)
- k.p.k. z 1873 r. – ustawa z 23.05.1873 r. zaprowadzająca kodeks postępowania karnego (Dz.U.P. z 1873 r. poz. 119)
- u.p.k.w. z 1912 r. – ustawa postępowania karnego wojskowego wspólnej siły zbrojnej z 5.07.1912 r. (Dz.U.P. z 1912 r. poz. 130), w brzmieniu nadanym rozporządzeniem Rady Ministrów z 10.05.1920 r. w przedmiocie wprowadzenia w życie na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej ustawy wojskowego postępowania karnego dla wspólnej siły zbrojnej z 5.07.1920 r. (Dz.U. z 1920 r. poz. 368)
- u.s.p. z 1928 r. – rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 6.02.1928 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz.U. z 1928 r. poz. 93)
- k.p.k. z 1928 r. – rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 19.03.1928 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 1928 r. poz. 313)
- przepisy wprowadzające k.p.k. z 1928 r. – rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 19.03.1928 r. – Przepisy wprowadzające kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 1928 r. poz. 314)
- regulamin z 1928 r. – rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 24.12.1928 r. – Regulamin ogólny wewnętrznego urzędowania sądów apelacyjnych, okręgowych i grodzkich (Dz.U. z 1928 r. poz. 934)
- rozporządzenie z 1934 r. – rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 24.10.1934 r. o niektórych przestępstwach przeciwko bezpieczeństwu Państwa (Dz.U. z 1934 r. poz. 851)
- k.k. z 1932 r. – rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z 11.07.1932 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 1932 r. poz. 571)

Inne

- AAN – Archiwum Akt Nowych
- ANK – Archiwum Narodowe w Krakowie
- AS – Archiwum Sejmu
- AUJ – Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego

NAC	– Narodowe Archiwum Cyfrowe
CPH	– „Czasopismo Prawno-Historyczne”
DPP	– „Demokratyczny Przegląd Prawniczy”
Dz.P.P.P.	– „Dziennik Praw Państwa”
Dz.U.P.	– „Dziennik Ustaw Państwa” („Dziennik ustaw Państwa dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych”)
GAiPP	– „Gazeta Administracji i Policji Państwowej”
GSP	– „Gdańskie Studia Prawnicze”
GSW	– „Gazeta Sądowa Warszawska”
IKC	– „Ilustrowany Kurier Codzienny”
M.P.	– „Monitor Polski”
OSP	– „Orzecznictwo Sądów Polskich”
Pal.	– „Palestra”
PiP	– „Państwo i Prawo”
PPiA	– „Przegląd Prawa i Administracji”
PSB	– „Polski Słownik Biograficzny”
RPEiS	– „Ruch Prawniczy, Ekonomiczny i Socjologiczny”
WDN	– „Warszawski Dziennik Narodowy”
ZNUJ	– „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego”

WSTĘP

La guerre! C'est une chose trop grave pour la confier à des militaires.

Georges Clemenceau

Nie pytam, jakie są prawa, ale jacy są sędziowie.

przypisywane Monteskiuszowi

Według Alexisa de Tocqueville'a Anglia była najzupełniej różna od wszystkich pozostałych krajów europejskich z powodu pięciu czynników: istnienia parlamentu, wolności osobistej, jawności rozpraw sądowych, równości obywateli oraz działalności sądów przysięgłych¹. Wszystkie te osiągnięcia angielskiego systemu prawnego są dzisiaj uznawane nie tylko za standard, lecz także za fundament każdego społeczeństwa demokratycznego. Wszystkie – poza jednym – sądami przysięgłych, które dla de Tocqueville'a były nie mniej ważne niż pozostałe wymienione zdobycze angielskiego ustroju. Upływ czasu spowodował jednak, że sądy przysięgłych postrzegane są w polskiej nauce prawa jako efemeryda. Istnieją co prawda jeszcze w wielu krajach europejskich, stosunkowo niedawno pojawiły się nawet w kolejnym z nich – Rosji – ale nie zmienia to faktu, że uchodzą raczej za anachronizm, budzący swoim ciągłym istnieniem częściej zdziwienie niż próbę naśladowania.

Z polskiego punktu widzenia z pewnością na takie postrzeganie sądów przysięgłych mają wpływ nie tylko rodzime doświadczenia, lecz także ogólna niechęć wobec form partycypacji czynnika społecznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości. Kompetencje i zaangażowanie ławników są przedmiotem wielu anegdot sądowych. Każdy, kto miał okazję zetknąć się z sądami ławniczymi, wie, jak wyglądało (i wygląda nadal – przetrwały one przecież, choć w bardzo okrojonym zakresie) postępowanie przed nimi – jak kształtują się kompetencje, zaangażowanie i wpływ ławników na bieg wypadków. Tymczasem wiedza o działalności w Polsce sądów przysięgłych jest nikła.

¹ A. de Tocqueville, *Dawny ustrój i rewolucja*, tłum. A. Wolska, Warszawa 1970, s. 146.

Chociaż Konstytucja RP w art. 182 dopuszcza ich istnienie², dzisiaj nie wydaje się, aby perspektywa powrotu do nich była realna.

Jeszcze kilkadziesiąt lat temu istnienie sądów przysięgłych uznawane było za jedno z największych osiągnięć sądownictwa karnego, gwarancję praworządności i sprawiedliwości. Wraz z upływem czasu, a zatem także w miarę zanikania wiedzy o ich działalności, ich obraz w naukach prawnych się zmieniał. Chociaż nigdy nie przeprowadzono rzetelnej analizy dotyczącej działalności tych sądów w Polsce międzywojennej (czy też na ziemiach polskich przed odzyskaniem niepodległości), to próżno byłoby szukać przedstawicieli nauki prawa będących entuzjastami tej – z pewnością niepozbawionej wad – formy wymiaru sprawiedliwości.

W Wielkiej Brytanii ława przysięgłych zapisała swoją kartę złotymi zgłoskami w sprawie Penna i Meada w 1670 r. Przysięgli – wbrew stanowisku sędziów zawodowych – nie chcieli uznać winy oskarżonych. Gdy inne formy nacisku okazały się bezskuteczne, zostali ukarani grzywnami, a następnie uwięzieni – mimo to swojego zdania nie zmienili³. Mniej znana jest historia, która wydarzyła się prawie dwieście pięćdziesiąt lat później przed Sądem Obwodowym w Wadowicach. Wanda Kraheńska (wówczas Dobrodzicka), członkini Organizacji Bojowej PPS, została jednogłośnie uniewinniona od zarzutu usiłowania morderstwa generała-gubernatora warszawskiego Georgija Skałona oraz spowodowania niebezpieczeństwa dla zdrowia i życia innych osób poprzez rzucenie bombą w przejeżdżający powóz gubernatora. Stało się tak nie tylko pomimo nacisków ze strony dyplomacji rosyjskiej, lecz także pomimo tego, że fakt usiłowania przez nią zamachu nie budził wątpliwości. Tak pisał o tym apologeta sądów przysięgłych Bolesław Drobner⁴:

² Na temat możliwości wprowadzenia w Polsce sądów przysięgłych wypowiedział się Trybunał Konstytucyjny w postanowieniu z 30.06.2011 r., Ts 180/10 (OTK B 2011 poz. 369): „Art. 182 Konstytucji wprowadza jedynie możliwość uczestniczenia czynnika społecznego w sferze zarezerwowanej dla sądów, nie przesądzając nawet, czy udział obywateli zostanie zrealizowany przez instytucję ławników czy sędziów przysięgłych. Analizowany przepis Konstytucji nie rozszerza ani nie doprecyzowuje (...) prawa do sądu wynikającego z art. 45 ust. 1 ustawy zasadniczej, a stanowi jedynie »przyzwolenie dla ustawodawcy zwykłego na wprowadzenie udziału czynnika obywatelskiego«”.

³ Por. S. Waltoś, *Owoce zatrutego drzewa*, Kraków 2010, s. 13–48 oraz tenże, *Książka o niektórych procesach z udziałem przysięgłych w Anglii*, Pał. 1963, s. 53–54.

⁴ Bolesław Drobner (1883–1968) – polski działacz socjalistyczny i komunistyczny, kierownik resortu pracy, opieki społecznej i zdrowia PKWN, pierwszy powojenny prezydent Wrocławia, później także wielokrotnie poseł na Sejm i Marszałek Senior Sejmu II, III i IV kadencji PRL. Jak sam pisze – w okresie międzywojennym oskarżony w co najmniej 24 procesach politycznych. O Drobnerze tak wypowiadał się w ostatnim czasie S. Salmonowicz: „Człowiek wyjątkowo moim zdaniem marny, który jednak potrafił otoczeniu imponować (...) warchoł typu sarmacko-szlacheckiego, także z wyglądu. Wielokrotnie wypływał na powierzchnię życia politycznego głównie przez przypadek: był działaczem PPS, potem PPS-Lewicy, następnie związał się z komunistami. Łącznie w życiu zmieniał swoją przynależność partyjną z dziesięć razy. W czasie wojny przebywał w ZSRR, co pozwoliło mu wrócić do kraju, jako działaczowi Związku Patriotów Polskich. Odegrał niesławną rolę w konfesjonalowej PPS, przeszedł z nią do PZPR, gdzie – z różnych przyczyn odsunięty na boczny tor – zdołał na fali Października raz jeszcze wrócić do

Przewodniczący zapytał ją: „Wiedziała pani, że bomba uszkodziła kilka osób?”, oskarżona: „Wiedziałam”. Przewodniczący: „Przecież religia chrześcijańska uczy: »Nie zabijaj!«”, oskarżona: „Ale Chrystus mówił, że trzeba będzie sprzedać płaszcz, aby kupić miecz. Jeżeli chodzi o Skalona i kozaków, to oni tyle wyrządzili nam krzywdy, że co do nich nie miałam skrępulów. Skalon był wyraźnym i zdeklarowanym wrogiem naszej narodowości, terroryzował wszelkie objawy życia polskiego i dlatego musiał zginąć”⁵.

Jeszcze przez długie lata, pisząc o działalności sądów przysięgłych, powoływano się na kasus Krahelskiej. Był to nie jedyny, ale najbardziej jaskrawy przykład, kiedy sąd ten – w imię wyższych racji – postąpił tak, jak nie postąpiliby sędziowie zawodowi. Bliższe przyjrzenie się funkcjonowaniu sądów przysięgłych w II Rzeczypospolitej udowadnia, że zasługują one na zainteresowanie nie tylko z powodu specyficznego poczucia sprawiedliwości, które prezentowały, lecz także innych cech, które wyraźnie odróżniały je zarówno od sądów zawodowych, jak i od innych form udziału podmiotów niefachowych w wymiarze sprawiedliwości.

Cel i stan badań

Niniejsza praca ma stanowić odpowiedź na wyzwanie rzucone przed zgoła pięćdziesięciu laty przez Bogusława Leśnodorskiego, który, pisząc o udziale czynnika społecznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości, słusznie stwierdzał, że:

Z badaniem, które odnosi się do litery i znaczenia normy prawnej, winna też coraz bardziej wiązać się analiza działania prawa w praktyce⁶.

Działalność sądów przysięgłych w Polsce międzywojennej nigdy nie była przedmiotem badań, a wszystkie liczne wypowiedziane na ten temat sądy są jedynie opiniami, które w najlepszym wypadku pochodzą z własnej praktyki autorów. W zasadzie jedynym, który usiłował weryfikować tezy formułowane pod adresem sądów przysięgłych w kontekście ich praktyki orzeczniczej, był Piotr Stachańczyk, z uwagi jednak na szczupłość jego opracowania weryfikacja ta miała charakter jedynie wrywkowy i lapidarny, ograniczając się do przywołania tylko najbardziej jaskrawych przykładów oraz statystyk obejmujących co najwyżej jeden rok⁷. Odnośnie do działalności sądów

czynnej polityki. W KW PZPR pracował chyba do połowy 1957 r. Ułatwił »gomułkowską stabilizację«, represjonując rewizjonistów, którzy wynieśli go do władzy, a potem sam definitywnie poszedł w odstawkę, choć PZPR jeszcze go wybrała do sejmu w styczniu 1957 r.” Por. S. Salmonowicz, *Życie jak osioł ucieka... Wspomnienia*, Gdańsk 2014, s. 164 oraz K. Kawecka, *Drobner Bolesław [w:] Słownik biograficzny działaczy polskiego ruchu robotniczego*, red. F. Tych, t. I, Warszawa 1986, s. 626–628.

⁵ B. Drobner, *Bezustanna walka. Wspomnienia 1883–1918*, Warszawa 1962, s. 241–243.

⁶ B. Leśnodorski, *Czynnik społeczny w sądach na przełomie dwu stuleci*, PiP 1966/3.

⁷ P. Stachańczyk, *Spór o sądy przysięgłych w Polsce (1930–1938)*, ZNUJ 1992/141, s. 170.

Gmach Sądu Okręgowego w Krakowie (styczeń 1936 r.), NAC, 1-B-537-1

Grupa osób przed wejściem do Sądu Okręgowego. Widoczna tablica informacyjna „Sąd Okręgowy Wydziały Karne” (październik 1933 r.), NAC, 1-B-535-3

Jakob Maziarz – doktor nauk prawnych, pracownik naukowo-dydaktyczny Katedry Historii Prawa Polskiego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego; absolwent aplikacji ogólnej (2014) i sędziowskiej (2017) Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury; wcześniej asystent sędziego w Sądzie Apelacyjnym w Krakowie i referendarz sądowy.

Książka jest jedynym dostępnym na polskim rynku opracowaniem monograficznym dotyczącym instytucji sądów przysięgłych. Od ich zniesienia minęło już blisko 80 lat, ale wiele z poczynionych przez autora ustaleń zachowuje aktualność także wobec pojawiających się w ostatnim czasie propozycji powrotu do instytucji sądów przysięgłych (w postępowaniu karnym lub dyscyplinarnym).

Publikacja składa się z dwóch części: podsumowania dotychczasowej wiedzy dotyczącej instytucji sądów przysięgłych w ich kontynentalnej wersji, w szczególności na podstawie ich działalności na terenach Polski, oraz konfrontacji z praktyką poglądów na temat sądów przysięgłych wyrażonych w XIX i XX w. w literaturze prawniczej, pracach konstytucyjnych, kodyfikacyjnych i parlamentarnych oraz w prasie codziennej.

Analiza akt Sądu Okręgowego w Krakowie z lat 1919–1938 – jednych z najsłynniejszych spraw międzywojnia – dała ciekawe wnioski dotyczące m.in.:

- podejścia sądów przysięgłych do oskarżonych z uwagi na ich płeć, pochodzenie etniczne i społeczne,
- oceny wyroków sądów przysięgłych dokonywanej przez Sąd Najwyższy,
- przewlekłości postępowania i zachowania zasad gwarancyjności procesu karnego,
- manipulacji składem ławy przysięgłych, prób wpływu na jej orzeczenia, społecznego poparcia dla działalności przysięgłych i realizacji zasady indywidualizacji odpowiedzialności karnej.

9 788381 077163 W01P01

ISSN 1897-4392
ISBN: 978-83-8107-716-3

9 788381 077163

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45, FAX 22 535 80 01
ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL
WWW.PROFINFO.PL